

نلسون ماندلا

زندگی‌نامه‌ی خودنوشت: نلسون ماندلا با ترجمه علیرضا جباری (آذرنگ) و در 14 فصل و چند پیوست از سوی انتشارات قطره دربیست و ششمین نمایشگاه کتاب تهران انتشار یافت.

زندگی‌نامه خودنوشت؛ نلسون ماندلا

زندگی‌نامه‌ی خودنوشت: نلسون ماندلا با ترجمه علیرضا جباری (آذرنگ) و در 14 فصل و چند پیوست از سوی انتشارات قطره دربیست و ششمین نمایشگاه کتاب تهران انتشار یافت.

پیشگفتار این کتاب 551 صفحه‌ای از سوی باراک اوباما رئیس جمهوری آمریکا نوشته شده است. از نگاه وی «زندگی ماندلا حکایتی سرشار از رو در رویی مستقیم با بداندیشی و ناامیدی را برای ما بازگو می‌کند که جهان ما اغلب از آن رج می‌برد. او زندانی‌ای است که آزادمرد از کار در می‌آید؛ آزادیخواهی است که منادی پرشور آشتی می‌شود، و رهبر حزبی است که رئیس جمهوری منادی پرشور مردم سالاری و پیشرفت از کار در می‌آید. ماندلا پس از ترک جایگاه رسمی ریاست جمهوری نیز همچنان تلاش برای تحقق عدالت، فرصت و شکوهمندی انسان را پی می‌گیرد. او برای ایجاد تغییر در کشورش و جهان بسیار کوشیده است؛ آنچنان که نادیده گرفتن سهم او در تاریخ چند دهه گذشته دشوار است. «

نام نلسون ماندلا یکی از پراوازه‌ترین و گرمی‌ترین نام‌ها در جهان است. کسی که این نام را بر خود دارد قهرمان عصر خویش و یکی از برجسته‌ترین چهره‌های سده بیستم است. روایت نزدیک به سه دهه زندانی بودن ماندلا همراه با دیگر رهبران سیاسی نسل خویش، به صورت افسانه پیدایش و استوره ایجاد «آفریقای جنوبی جدید« درآمده است. او چهره‌ای جهانی از کار درآمده است. او «رهبر«، «رئیس جمهور«، «نماینده مردم« و «چهره‌ای جهانی« است. تنها پرتوهایی از چهره واقعی نهفته در پس شخصیت ظاهری او به درخشش در می‌آید. زندگی او را در نوشتارهای بی‌شمار، از زندگی‌نامه تا مقاله‌های مطبوعاتی، از فیلم‌های سینمایی تا مستندهای تلویزیونی، از کتاب‌های مصور ویژه جهانگردان تا ضمیمه‌های روزنامه‌ها، از سرودهای آزادیخواهانه تا شعرهای ستایشگرانه، و از تارنماهای سازمانی تا وبلاگ‌های شخصی عرضه کرده‌اند؛ اما او به راستی کیست و چه اندیشه‌ای در سر دارد؟

خود ماندلا در نوشتارها، مطالب مطبوعاتی و گفت‌وگوهای همگانی درباره خود سهمی چشمگیر دارد. زندگی‌نامه‌ی خودنوشت او، راه طولانی آزادی، از زمان انتشارش در سال 1994 تا به امروز، کتابی پرفروش بوده است. آثار مجاز او از زمان آزادیش در سال 1990 به بعد، از طریق دفترش منتشر شده است. او در هزاران مصاحبه، سخنرانی، پیام ثبت شده و همایش مطبوعاتی شرکت کرده است.

هدف ماندلا در کتابش فراهم کردن امکان دسترسی به نلسون ماندلا، از ورای چهره همگانی او، از طریق آرشيو خصوصی اوست. این آرشيو نمایشگر چهره ماندلا از پشت نوشته‌ها و گفته‌های اوست که در آنها خویشتن خویش با نزدیک‌ترین محرمان اسرارش را مخاطب قرار داده است. در اینجا خود اوست که بدون توجه به نیازها و انتظارات مخاطبانش سخن می‌گوید. اوست که متن نامه‌ها، سخنرانی‌ها و یادداشت‌هایش را می‌نویسد، خاطراتش را نگه می‌دارد، خواب‌هایش را ثبت می‌کند و فهرستی از کارهایی که لازم است انجام دهد، فراهم می‌آورد. او در اینجا قدیس و یا چهره‌ای جهانی نیست که به جایگاهی پس فراتر آدمیان فراز آمده باشد. او انسانی بمانند همه است. خود ماندلا شرح داده است که «در زندگی واقعی ما نه با خدایان بلکه با انسان‌های عادی مثل خودمان سروکار داریم، زنان و مردانی که سرشار از تضادند؛ نیرومند و ضعیف، نامدار و گمنام«.

ماندلا بیشتر در دوران بزرگ سالیس، یادداشت برداری کوشا و یادداشت نگه‌داری دقیق بود و اگر چنین نبود، چگونه ممکن بود بتواند خاطرات روزانه‌اش را در جریان سفر به سراسر آفریقا در سال 1962 یا خاطرات خود را در زندان توضیح دهد؟ البته این آرشيو در سال‌های پیکار او، زندگی زیرزمینی و زندانی بودنش در معرض دستبرد قرار گرفته است. او برخی یادداشت‌هایش را پنهان کرده یا برای نگهداری به دیگران سپرده است. برخی از آنها در این راه گم شدند و برخی دیگر را دولت ضبط کرد؛ که بعضی از آن را از میان برد و از بعضی دیگر به زبان ماندلا بهره‌برداری کرد. بزرگترین مجموعه این نوشتارها را می‌توان در مرکز یادمان و گفت و شنود نلسون ماندلا یافت. مجموعه‌هایی مهم از این نوشتارها نیز در آرشيو ملی آفریقای جنوبی، موسسه اطلاعات ملی و موزه خانه ماندلا نگهداری می‌شود.

نلسون ماندلا به عنوان نخستین رئیس‌جمهور آفریقای جنوبی در انتخابات دموکراتیک عمومی برگزیده شد. او پیش از ریاست‌جمهوری از فعالان برجسته مخالف آپارتاید در آفریقای جنوبی و رهبر کنگره ملی آفریقا بود. ماندلا در طول مبارزاتش به خاطر دخالت در فعالیت‌های مقاومت مسلحانه مخفی محاکمه و زندانی شد. مبارزه مسلحانه برای ماندلا آخرین راه چاره بود؛ او همواره پایبند به دوری از خشونت بود. ماندلا در طول ۲۷ سال زندان، که بیش‌تر آن را در یک سلول در جزیره رویین سپری کرد، مشهورترین چهره‌ی مبارزه علیه آپارتاید در آفریقای جنوبی شد.

او پس از آزادی از زندان در سال ۱۹۹۰، سیاست صلح‌طلبی را در پیش گرفت و این امر منجر به تسهیل انتقال آفریقای جنوبی به سمت

دموکراسی‌ای شد که نماینده تمامی اقشار مردم باشد. وی از سال 1991 تا سال 1998 بر مسند ریاست‌جمهوری آفریقای جنوبی نشت، او اولین رئیس‌جمهور سیاه پوست آفریقای جنوبی بود، وی در این مدت اقدامات مهمی را برای پیشرفت آفریقای جنوبی و مبارزه با نژادپرستی و احیای حقوق سیاهپوستان این سرزمین انجام داد. وی در سال 1998 قدرت را به «تامبوایمبکی« منتقل ساخت، نلسون ماندلا در سال 1993 جایزه صلح نوبل را دریافت کرد. همچنین در سال 1994 جایزه صلح ادبیات نوبل را به خاطر نوشتن چندین کتاب بدست آورد.

او در همان سال انجمن صندوق کمک به کودکان فقیر سیاهپوست را تاسیس کرد و از این بابت نیز مدال افتخار گرفت. ماندلا پس از دریافت جوایزی در طول چهار دهه، هم‌اکنون یک چهره سرشناس دولتمرد است که همچنان در مورد مسائل مهم عقاید خود را ابراز می‌کند. او را در آفریقای جنوبی اغلب با عنوان مادبیا می‌شناسند، این عنوان افتخاری را بزرگان خاندان ماندلا به او داده‌اند. این عنوان دیگر مترادف با نام نلسون ماندلاست. بسیاری از مردم آفریقای جنوبی نیز به نشانه احترام، او را «مخولو« (پدر بزرگ) صدا می‌زنند.

زندگی‌نامه‌ی خودنوشت

نلسون ماندلا

ترجمه: علیرضا جباری (آذرنگ)